

Danske Regioners EU-prioriteringer 2024

EMN-2023-00180

Resumé

Danske Regioner fastlægger hvert år sine EU-prioriteringer på baggrund af EU-Kommissionens arbejdsprogram og Danske Regioners politiske målsætninger. 2024 er et specielt år, fordi der er valg til Europa-Parlamentet og derefter udpegning af en ny EU-Kommission. EU-Kommissionens arbejdsprogram er derfor kort og har fokus på at få afsluttet igangværende sager. På den baggrund foreslår sekretariatet, at Danske Regioners EU-indsats i 2024 koncentrerer sig om fem store sager (såkaldte A-sager) samt 19 andre sager (B- og C-sager). De fleste af sagerne er uafsluttede sager fra 2023.

Derudover vil sekretariatet have fokus på kontakten til de kommende nyvalgte danske medlemmer af Europa-Parlamentet samt politiske udmeldinger fra den kommende nye EU-Kommission til efteråret.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen godkender Danske Regioners EU-prioriteringer for 2024.

Sagsfremstilling

Danske Regioner fastlægger hvert år sine prioriteringer for indsatsen på EU-området. Udgangspunktet er EU-Kommissionens årlige arbejdsprogram samt Danske Regioners politiske ambitioner.

2024 er et specielt år, fordi der er valg til Europa-Parlamentet og derefter udpegning af en ny EU-Kommission. Lovgivningsarbejdet slutter reelt omkring april måned, og EU-Kommissionens arbejdsprogram er derfor kort og har fokus på at få afsluttet igangværende sager.

Danske Regioners EU-prioriteringer er som udgangspunkt fokuseret på de områder, som regionerne har kompetencer indenfor. Et eventuelt andet fokus skal fastlægges af bestyrelsen.

Der er blot 15 nye tiltag på Kommissionens arbejdsprogram for 2024. Selvom disse nye initiativer dækker over langt flere konkrete lovgivningsforslag, så er det lille antal nye initiativer udtryk for Kommissionens ønske om at nå i mål med mange af de over 200 lovgivningsforslag og revisioner af eksisterende lovgivning, som står i kø fra tidligere år. Det skal gerne ske inden valget til Europa-Parlamentet den 6.-9. juni 2024.

Efter en intern arbejdsproces i Danske Regioner fremlægges hermed et forslag til prioritering af nye og igangværende EU-sager. Medtaget på listen over igangværende sager er også EU-lovgivning, som er afsluttet i Bruxelles, men som befinder sig i den danske implementeringsfase, og som derfor trækker på ressourcer i Danske Regioner.

Prioriteringen af sager har tre kategorier:

- Prioritet A: Lovgivning – aktiv lobbyindsats på lovgivningsprocessen både i Bruxelles og Danmark.
- Prioritet B: Almindelig interessevaretagelse - høringsvar til EU-specialudvalg, sagsbehandling i Det Europæiske Regionsudvalg mv.
- Prioritet C: Overvågning – dokumenter til orientering og vurdering.

A-sager: Nye og videreførte sager fra 2023

1. Dialog mellem arbejdsmarkedets parter (nyt tiltag)

Kommissionen vil sammen med det belgiske EU-formandskab indkalde til en dialog (topmøde) mellem arbejdsmarkedets parter med henblik på at drøfte de udfordringer, som vores arbejdsmarked, arbejdstagere og virksomheder står over for, herunder som følge af mangel på færdigheder og arbejdskraft og i forbindelse med kunstig intelligens. På trods af at der i første omgang ikke er tale om konkret lovgivning, vurderer sekretariatet, at en sådan dialog mellem arbejdsmarkedets parter bør prioriteres højt, og at Danske Regioner skal arbejde for at sikre den danske arbejdsmarkedsmodel.

2. Revision af lægemiddellovgivningen (videreført fra 2023)

Kommissionens forslag kom i slutningen af april 2023 og medførte straks kritik fra lægemiddelindustrien. Revisionen af lægemiddellovgivningen skal give adgang til sikre, effektive og økonomisk overkommelige lægemidler af

høj kvalitet inden for EU. Revisionen skal bl.a. fremme innovation, øge forsynings sikkerheden og sikre rimelige priser på medicin. Kommissionen har i den forbindelse stillet forslag om at begrænse databeskyttelsesperioden fra otte til seks år, så det bliver muligt for producenter af generiske lægemidler at få deres lægemidler på markedet hurtigere end i dag.

Danske Regioner har i sit hørings svar bl.a. støttet Kommissionens ambition om at skabe bedre mulighed for, at billigere lægemidler skal komme patienterne til gavn hurtigst muligt, men påpeger også, at forkortelsen af databeskyttelsesperioden indebærer en risiko for udviklingen af nye medicinalprodukter i Europa. Databeskyttelsesperioden er en af de store knaster i revisionsforslaget, og det er tvivlsomt, om Rådet og Europa-Parlamentet kan nå til enighed om forordningsteksten inden valget til Europa-Parlamentet. Danske Regioner vil følge sagen tæt.

3. EU-regulering på jordforureningsområdet (videreført fra 2023)

Kommissionen kom i juli 2023 med sit forslag til et direktiv om jordbunds overvågning og jordbundsmodstandsdygtighed. Formålet er at skabe sund tilstand for alt jordbund i EU i 2050 gennem etableringen af et jordbunds overvågningssystem. Direktivet indeholder konkrete mål for overvågning og bedømmelse af sund jord, bæredygtig jordforvaltning og jordforurening. Omkring 60 % af europæisk jordbund er i dag, hvad man definerer som usund, og jordforringelse og -forurening er en af de helt store drivkræfter for klima- og biodiversitetskrisen. På nuværende tidspunkt er der ikke lovgivning, der beskytter jordbunden i EU.

Danske Regioner har foreløbig bidraget med ændringsforslag til behandlingen i Det Europæiske Regionsudvalg og har via Miljøstyrelsen og EU-repræsentationen sendt kommentarer til behandlingen i Ministerrådet.

4. Det europæiske sundhedsdataområde (videreført fra 2023)

Forordningen om European Health Data Space (EHDS) skal understøtte adgangen til samt anvendelse og deling af sundhedsdata på en sikker måde, både i og på tværs af EU-medlemslandene. Kommissionen vil give den enkelte borger mulighed for at udøve kontrol over egne sundhedsdata og samtidig give mulighed for at udnytte potentialet ved sikker udveksling, brug og genbrug af sundhedsdata til patientbehandling samt forskning, innovation m.m. inden for EU.

Danske Regioner bidrog med ændringsforslag både til Regionsudvalgets behandling og til udvalgsbehandlingen i Europa-Parlamentet. Desuden har Danske Regioner haft en løbende dialog med regionerne, Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt Sundhedsdatastyrelsen. Fokus har ikke mindst været på de mulige økonomiske aspekter af EHDS-forordningen. Det forventes, at det nuværende belgiske EU-formandskab vil bestræbe sig på at

få vedtaget EHDS-forordningen inden april, hvorefter konsekvenserne for regionerne skal analyseres nærmere.

5. Bygningers energimæssige ydeevne og direktivet om energieffektivitet (videreført fra 2023)

Bygninger står for ca. 40 % af energiforbruget i EU. Revisionen af bygningsdirektivet skal sænke bygningernes energiforbrug som et vigtigt led i EU's "Fit for 55"-pakken. Forslag om, at offentlige bygninger skal have energiklasse F senest i 2027 og klasse E senest i 2030, påvirker regionale bygninger direkte. Det samme gør krav om, at alle nye bygninger fra 2030 skal være nulemissionsbygninger. Tidligere var regioner og kommuner ikke omfattet. Det er de nu.

Danske Regioner er i gang med at undersøge de konkrete konsekvenser, herunder økonomiske, af bindende krav til energieffektivisering og energirenovering. Eftersom der er tale om direktiver, er det op til landene selv at bestemme, hvordan de vil gennemføre direktivet og opnå målet. Derfor vil Danske Regioner indgå en dialog med de relevante ministerier om implementering i dansk lovgivning.

B-sager: Nye og videreførte fra 2023

- 1. Klimamål for 2040 (nyt initiativ).** Kommissionen vil iværksætte processen med at fastsætte et klimamål for 2040 for at holde EU på kursen mod klimaneutralitet senest i 2050.
- 2. Vandmodstandsdygtighed (nyt initiativ).** Kommissionen vil med initiativet om vandmodstandsdygtighed sikre, at borgerne, naturen og økonomien har adgang til vand, samtidig med at katastrofale oversvømmelser og vandmangel håndteres. Initiativet skal hjælpe med at identificere og vurdere, hvordan klimakriser bedst håndteres på tværs af EU's politikområder.
- 3. Et fælleseuropæisk eksamensbevis (nyt initiativ)** skal gøre det enklere for studerende på videregående uddannelser at få anerkendt deres færdigheder på tværs af EU-lande og dermed øge jobmobiliteten.
- 4. Anvendelse af kapaciteten i det fælles europæiske jernbaneområde (nyt initiativ).** Ønsket fra Kommissionens side er at udnytte kapaciteten i jernbaneinfrastrukturen bedst mulig gennem bl.a. grænseoverskridende togtrafik. Det kræver f.eks. udvikling af ny software. Trafik-selskaberne i Danmark har gjort opmærksom på, at forslaget også vil påvirke lokale tog, og at udviklingen af it-systemer kan blive fordyrende.
- 5. Forsikrings- og arbejdsmarkedspensionsordninger (nyt initiativ).** Kommissionen kommer med en ændring til forordningen om forsikrings- og arbejdsmarkedspensioner, som skal lette dataudvekslingen mellem de europæiske og nationale myndigheder. Det er uklart, hvilken betydning det kan få for regionerne som arbejdsgivere.

6. **EU's flerårige finansielle ramme (videreført fra 2023).** Evalueringen af 2021-2027 budgetperioden indebærer også drøftelser om EU's næste budgetperiode. Besparelser og omprioriteringer til finansiering af udvidelser er bl.a. på dagsordenen. Det kan medføre reduktioner af de EU-fonde, som regionerne henter projektf finansiering fra.
7. **Evaluering af forvaltningsforordningen (videreført fra 2023).** Evalueringen skal vise, om der er behov for yderligere strømlining af medlemsstaternes indberetningsforpligtelser som følge af den nye energi- og klimalovgivning, der følger af Fit for 55- og REPowerEU-målene.
8. **Mental sundhed (videreført fra 2023).** Kommissionen har udsendt sin Action Plan, og Regionsudvalget har foreløbig debatteret et arbejds-papir i november 2023. Rådet fastlagde i slutningen af november sine konklusioner og anbefalinger, som dog ikke er bindende for medlemslandene.
9. **Direktivet om løngennemsigthed (videreført fra 2023)** trådte i kraft den 7. juni 2023, og medlemslandene skal inden for tre år implementere direktivet. Direktivet betyder blandt andet, at arbejdsgivere skal oplyse om lønniveauer før ansættelse, og der ikke må være lønfor-skelle mellem mænd og kvinder, som ikke kan begrundes ud fra objek-tive kriterier. Danske Regioner indgår i forhandlingerne om aftaleim-plementering og følgelovgivning.
10. **Forordningerne om medicinsk udstyr (MDR) og in vitro diagnostik (IVDR) (overførte sager fra 2021)** har siden 2021 skabt øgede risici for flaskehalsproblemer i forhold til leverancer af medicinsk udstyr. For-målet med de ændrede forordninger er at øge patientsikkerheden, sikre ensartede standarder for udvikling, produktion og anvendelse af medicinsk udstyr i EU samt mulighed for sporing af udstyr. Lægemi-delstyrelsen vurderer, at konsekvensen bliver, at 80-90 procent af alle produkter fremover skal CE-mærkes mod ca. 10 procent i dag. Det ud-fordrer de bemyndigede organer, der skal CE-godkende produkterne, som allerede i dag mangler kapacitet.

Alle A-, B- og C-sager fremgår af bilaget.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Den foreløbige prioritering er foretaget ud fra de foreliggende informatio-ner, så prioriteringen kan selvfølgelig ændre sig afhængig af sagernes ud-vikling. Som udgangspunkt er A-sager lovgivningssager, men sager, som ikke handler om lovgivning, kan også blive højt prioriteret, hvis området skønnes meget vigtigt for regionerne.

Prioriteringerne er behandlet i Udvalget for Regional udvikling og EU, Udvalg for Miljø og Klima samt i Sundhedsudvalget.

Generelt om Danske Regioners EU-interessevaretagelse

Danske Regioner deltager både på politisk og på embedsmandsniveau for at varetage regionernes interesser i EU's beslutningsproces. Interessevaretagelsen handler om at påvirke og informere om EU-initiativer, både når EU-tiltag kan understøtte strategi og temaer i bestyrelsens arbejdsprogram, og når indholdet af forslag til EU-lovgivning ikke er hensigtsmæssigt for den regionale opgavevaretagelse. Samlet set er Danske Regioner repræsenteret enten på politisk niveau eller på embedsmandsniveau ved 55-60 møder årligt i europæiske fora, heraf 35-40 møder alene i Det Europæiske Regionsudvalg.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Udvalg: Bestyrelse 2022 - 2026

Dato: 07-03-2024

Bestyrelsen godkendte Danske Regioners EU-prioriteringer for 2024.
